

گروه اقتصادی: گوشت قرمز جزو کالاهای اساسی است به همین دلیل دولت و مردم نسبت به قیمت آن حساسیت زیادی دارند. از سال ۹۷ که تحریم‌هایی علیه ایران تشدید شد و نوسانات دلار روی واردات نهاده‌های دامی تأثیر گذاشت قیمت گوشت نیز بالا رفت. همین مساله باعث شد تااز همان زمان دولت موضوع عرضه دولتی گوشت را در دستور کار قرار دهد. البته میزان عرضه گوشت دولتی در این سال‌ها با نوساناتی همراه شده است. پس از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات نهاده‌های دامی، دولت سیزدهم میزان عرضه گوشت دولتی را در بازار بیشتر کرد تا این مساله روی سفره مردم کمتر تأثیر بگذارد. این روند سال جاری نیز ادامه پیدا کرده است اما مساله این است که از ابتدای آبان‌ماه قیمت گوشت دولتی از ۲۸۰ هزار تومان به ۴۲۰ هزار افزایش یافت و از طرف دیگر کیفیت گوشت نیز دستخوش تغییراتی شد. در واقع قبلا گوشت دولتی به صورت مجزا گوسفندی و گوساله عرضه می‌شد و کامل تفکیک شده بود، به طوری که گوشت ران، سردست و گوشت چرخ کرده و… با کمی اختلاف قیمت در فروشگاه‌های زنجیره‌ای عرضه می‌شد اما در ماه‌های اخیر رویه کاملا تغییر کرده و گوشت گوسفندی به صورت مخلوط عرضه می‌شود. نکته جالب توجه این است که باوجود افزایش قیمت بسته‌های گوشت نه‌تنها باکیفیت‌تر نشده‌اند بلکه کیفیت آنها کاهش نیز یافته است به عبارت دیگر، قبلا یک کیلو گوشت گوسفندی با کیفیت خوب عرضه می‌شد اما حالا بسته‌ها ۲ کیلوپی شده و فقط روی بسته‌ها گوشت قرار دارد و زیر آن کاملا استخوان، چربی و… است که اصلا قابلیت استفاده ندارد و همین مساله باعث شده دیگر تقاضایی برای گوشت دولتی وجود نداشته باشد. حالا سوال این است که آیا دولت با این حربه تلاش کرده به عرضه گوشت دولتی پایان دهد یا به گران‌سازی و تغییر محتوای بسته، گوشت دولتی را با قیمت آزاد عرضه می‌کند؟ در واقع اگر ۲ کیلو گوشت دولتی را تفکیک و دوباره وزن کنید، میزان گوشت موجود در بسته‌ها هم‌قیمت بازار آزاد تمام می‌شود.

مساله اساسی این است که در شرایط کنونی هیچ اتفاقی در بازار گوشت رخ ندهاد و حتی میزان واردات آن نیز افزایش یافته است. هرچند کمبود گوشت قرمز وارداتی و تنظیم بازار بهانه‌ای بود تا قیمت گوشت دولتی افزایش یابد. بررسی

«وطن امروز» از کیفیت و قیمت گوشت تنظیم بازاری برای دهک‌های پایین جامعه گزارش می‌دهد

گوشت گران دولتی!

گوشت دولتی در ماه‌های اخیر نه تنها افزایش قیمت داشته، بلکه بسته‌بندی آن به شکل مخلوط تغییر کرده و تبدیل به استخوان و چربی شده است

گزارش‌های گمرک ایران نشان می‌دهد در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۳ حدود ۱۲۶ هزار تن گوشت دولتی گرم و منجمد وارد کشور شده است، در حالی که در مدت مشابه سال گذشته تنها ۳۲ هزار تن گوشت وارد شده بود، بنابر این نباید کمبودی در کشور وجود داشته باشد اما متأسفانه عدم نظارت کافی باعث می‌شود این گوشت‌ها به‌درستی توزیع نشوند. دولت طی یک سال گذشته با هدف کنترل افزایش قیمت گوشت قرمز و تأمین این کالای اساسی برای اقشار کم‌برخوردار، به واردات مستمر و روزانه گوشت دولتی اقدام کرده است. آمارهای گمرک نشان می‌دهد ۷۲۹ میلیون و ۹۰۱ هزار دلار واردات گوشت به کشور انجام شده است، بنابراین واردات گوشت دولتی نسبت به سال گذشته ۳۲۳ درصد به لحاظ وزنی و ۳۵۰ درصد به لحاظ ارزش رشد داشته است.

داده‌های گمرک همچنین نشان می‌دهد از میان انواع گوشت وارداتی، «قطعات بی‌استخوان منجمد از نوع گاو» بیشترین سهم را در سبد واردات گوشت دولتی داشته است. هرچند افزایش واردات گوشت دولتی تأثیر چندانی بر کنترل قیمت‌ها نداشته و همچنان گوشت با قیمت ۸۰۰ هزار تومان به بالا در بازار عرضه می‌شود.

در ۶ ماه نخست سال جاری، انواع مختلف گوشت دولتی به کشور وارد شده است. اکنون باید بررسی کرد واردات کدام یک از این کالاها از نظر اقتصادی به‌صرفه‌تر است؟ تأمین ارز مورد نیاز برای کالاهای اساسی به یک معضل جدی تبدیل شده است و باید دید آیا واردات جو به جای گوشت یا اختصاص یارانه به تولیدکنندگان داخلی برای کاهش قیمت گوشت، راه‌حل به‌صرفه‌تری بوده است؟

■ **تأثیر عرضه گوشت دولتی بر بازار**
بر اساس آمارها، سالانه بین یک میلیون تا یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن گوشت در کشور مصرف می‌شود. با احتساب ۹۰۰ هزار تن خروجی لاشه و تولید ۷۵۰ هزار تن گوشت خالص، حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد کسری نیاز کشور از طریق واردات تأمین می‌شود. به عبارت دیگر، باید سالانه ۲۰۰ هزار تن گوشت به کشور وارد شود تا بازار تنظیم شود. فعالان بازار گوشت معتقدند اگر یارانه واردات گوشت دولتی به تولیدکنندگان داخلی اختصاص یابد، می‌توانیم شاهد تعادل بیشتر در بازار گوشت باشیم، چرا که در مقطع

کنونی وضعیت تقاضا برای گوشت منجمد چندان شفاف نیست و به نظر می‌رسد بیشتر در صنایع فرآوری گوشت استفاده می‌شود.

در حال حاضر قیمت هر کیلو دام سبک ۲۷۵ هزار تومان است، در حالی که قیمت دام سنگین به ۱۶۰ تا ۱۶۵ هزار تومان کاهش یافته است اما اختلاف قیمت معناداری در بازار مشاهده می‌شود. به همین دلیل باید مکان‌هایی برای عرضه مستقیم گوشت دولتی در اختیار تشکل‌ها قرار گیرد و نظارت کافی وجود داشته باشد تا گوشت با قیمت مناسب به دست مردم برسد.

پیش از اینکه گوشت دولتی گران شود منصور پوریان، رئیس شورای تأمین‌کنندگان دام گفته بود: «عرضه گوشت‌های گرم و منجمد در بازار در حال انجام است. اختلاف قیمت گوشت تولید داخل با وارداتی‌ها ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان است و این اختلاف غیرمنطقی باعث تشکیل سفهای طولانی شده است.» اما در مقطع کنونی دیگر خبری از صف و تقاضای بالا برای گوشت دولتی نیست، چند سالی است که به دلیل مدیریت نادرست در صنعت دامپروری، قیمت گوشت قرمز داخلی در کشور صعودی بوده است. افزایش حجم واردات گوشت دولتی نیز نتوانسته است تأثیری بر این موضوع بگذارد. اختلاف قیمت گوشت تولید داخل با گوشت دولتی به ۲ برابر می‌رسد که زمینه سوءاستفاده مغازه‌داران در سایه کمبود نظارت‌ها را فراهم کرده است.

یکی از مسائل مهم این است که با کاهش کیفیت عرضه گوشت دولتی چه سرنوشتی برای این حجم از گوشت دولتی که در تهران و چند استان دیگر توزیع می‌شود، رقم می‌خورد؟ هرچند توزیع گسترده‌ای ندارد که کمبود آن در کل کشور به بحران تبدیل شود اما به نظر می‌رسد تقاضا برای گوشت دولتی گران و بی‌کیفیت کاهش یافته است. از طرف دیگر واردکنندگان هم به دنبال افزایش قیمت در نتیجه افزایش نرخ دلار هستند که این مساله منجر می‌شود بار دیگر بحران در بازار گوشت تشدید شود. بویژه که فقان گوشت دولتی نیز بیشتر سفره دهک‌های پایین جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

به گفته افشین صدرادرس، رئیس اتحادیه دام سبک و کارشناس حوزه گوشت و پروتئین درباره تأثیر گوشت‌های

دولتی بر تنظیم بازار، «تاکنون گوشت دولتی به تنظیم بازار کمک نکرده است». مرکز آمار ایران هر ماه گزارش متوسط قیمت اقلام خوراکی را منتشر می‌کند که در آن میانگین قیمت اقلام خوراکی اساسی با قیمت ماه گذشته و سال گذشته مقایسه می‌شود. بررسی این آمارها نشان می‌دهد که طی ۴ سال واردات گوشت دولتی، قیمت‌ها نه‌تنها کاهش نداشته، بلکه افزایشی بوده است.

■ **کاهش سرانه مصرف گوشت دولتی**

با وجود افزایش واردات اما سرانه مصرف گوشت دولتی کاهش یافته است. آمار کشتارگاه‌های دام نیز نشان می‌دهد تولید کاهش یافته و واردات به تولید داخلی آسیب زده است به طوری که واردات گوشت دولتی نه‌تنها برای مردم تأثیر مثبتی نداشته، بلکه به اقتصاد کشور نیز ضرر رسانده است.

در واقع بارها مشاهده کرده‌یم که گوشت دولتی در فضای مجازی توزیع می‌شود در صورتی که باید تحت نظارت و در یک شبکه مشخص توزیع می‌شد. چرا این مساله حل نمی‌شود؟ بخش نظارت چه وظیفه‌ای دارد؟ واردات گوشت دولتی به جز بار اقتصادی که بر دوش دولت گذاشته، هیچ نفع دیگری نداشته است. در ۶ ماه اول سال ۱۴۰۳ حدود ۷۲۹ میلیون و ۹۰۰ هزار دلار برای گوشت ارز هزینه شده است که این هزینه می‌توانست صرف واردات داروهای حیاتی شود. تولید داخلی موجود است اما به دلیل مشکلات بازار، تولیدکنندگان داخلی گوشت را برای عرضه دولتی با بسته‌بندی از ترکیبات گوشت بی‌کیفیت عرضه می‌کنند.

محاسبات نشان می‌دهد واردات ۱۲۶ هزار تن گوشت قرمز معادل ۳۲۰ هزار تن دام زنده است. حال سوال این است: آیا این میزان گوشت در اختیار دهک‌های پایین جامعه قرار گرفته است؟ بنابراین واردات گوشت دولتی تأثیری بر زندگی مردم نداشته است.

به طور قطع افزایش قیمت کالاها تابع شرایط اقتصادی از جمله نرخ ارز، هزینه‌های حمل‌ونقل و قیمت نهاده‌هاست. در حوزه روستایی حیوانی، گوشت دولتی اقتصادی‌تر و مصرف آن به‌صرفه‌تر است اما به شرطی که کیفیت مناسب نیز داشته باشد. بنابر این دولت باید به این مساله ورود کند و پاسخ دهد چرا کیفیت گوشت دولتی به این میزان کاهش یافته و تبدیل به استخوان و چربی و… شده است.

■ **نقشه راه انقلاب انرژی**

برای تحقق این تغییر بنیادی، نیازمند یک سازوکار مشترک میان نظام مهندسی و وزارتخانه‌های نفت و نیرو هستیم. در این مسیر، چند گام کلیدی باید برداشته شود:
تشکیل سامانه‌ای دیجیتال برای ثبت و بررسی گزارش‌های نظارتی،
تایید انشعابات انرژی تنها پس از تایید رعایت استانداردهای انرژی،
نظارت هوشمند و مستمر بر رعایت استانداردها از طریق سیستم‌های دیجیتال،
نصب کنتره‌های هوشمند در ساختمان‌ها برای پایش مصرف انرژی و ارائه گزارش‌های دوراهی به نهادهای نظارتی برای ارزیابی عملکرد.
مشوق‌ها و جرایم: برای ساختمان‌های کم‌مصرف تخفیف‌های مالیاتی و تسهیلات بانکی در نظر گرفته شود.
همچنین باید تعریف جرایم سنگین برای سازندگان و بهره‌برداران متخلف در نظر گرفته شود.

■ **انرژی در طراحی ساختمان‌ها**

برای اینکه این اقدام به نتیجه برسد، باید از ابتدا در فرآیند طراحی ساختمان‌ها، توجه ویژه‌ای به صرفه‌جویی انرژی و حفظ منابع طبیعی داشته باشیم. طراحی پلان بهینه برای استفاده از نور طبیعی و تهیه مناسب بویژه در فصول سرد و گرم، عایق‌نصب مناسب دیوارها، سقف‌ها و کف‌ها برای کاهش انتقال حرارت، نصب سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی کارآمد مانند پمپ‌های حرارتی و رادیاتورهای کم‌مصرف و استفاده از سیستم‌های هوشمند کنترل روشنایی برای تنظیم مصرف انرژی در فضاهای مختلف.

ارتقای استانداردهای مصرف: سرانه‌های مصرف استاندارد برای آب،

سه‌شنبه ۱۸ دی ۱۴۰۳

وطن‌امروز | شماره ۴۲۲۵

اقتصادی

اخبار

تأمین ۳٫۴ میلیارد دلار ارز واردات دارو از ابتدای امسال

با تمهیدات بانک مرکزی و از ابتدای سال تا به امروز، در مجموع بیش از ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار برای واردات دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی تأمین ارز انجام شده است که از این مبلغ بیش از ۲ میلیارد و ۴۰۵ میلیون دلار برآز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان بوده است. به نقل از روابط عمومی بانک مرکزی، این بانک از ابتدای سال تا به امروز ۱۷ دی ۱۴۰۳، در مجموع بیش از ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلار برای واردات دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی تأمین ارز کرده که از این مبلغ بیش از ۲ میلیارد و ۴۰۵ میلیون دلار برآز ترجیحی ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان بوده است. این رویه طبق قانون تا پایان سال ادامه خواهد داشت و مشکلی نیز در تخصیص و تأمین ارز آن وجود ندارد. همچنین به منظور رفع کمبود دارو و کمک به تأمین نقدینگی و سرمایه در گردش مورد نیاز شرکتهای دارویی، تجهیزات و ملزومات پزشکی و تولیدکنندگان شیر خشک، بر اساس تفاهات انجام شده در جلسه مورخ ۱۳ خرداد امسال با سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مقرر شد مبلغ ۵۰۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات ریالی از طریق بانک‌های عامل برای شرکت‌های معرفی شده توسط سازمان غذا و دارو در سال ۱۴۰۳ اختصاص یابد. بر همین اساس، سهمیه بانک‌های عامل تعیین و برای اجرا ابلاغ شد.

ثبت‌نام خودروهای وارداتی

تا ۲۲ دی تمدید شد

مدیر طرح واردات خودروی وزارت صنعت، معدن و تجارت از تمدید مهلت ثبت‌نام خودروهای وارداتی تا روز شنبه (۲۲ دی‌ماه) خبر داد. مهدی ضیعی در نشست خبری برخط با خبرنگاران ضمن اشاره به جزئیات ثبت‌نام دور جدید خودروهای وارداتی گفت: مهلت بلوکه کردن حساب‌های بانکی امروز (۱۷ دی) به پایان می‌رسید که به مدت ۳ روز دیگر تا پنجشنبه (۲۰ دی‌ماه) تمدید شد. وی افزود: متقاضیان برای ثبت‌نام در دور جدید عرضه خودروهای وارداتی تا روز پنجشنبه فرصت دارند. ۵۰۰ میلیون تومان را در یکی از حساب‌های بانکی بلوکه و سپس اقدام به ثبت‌نام کنند. مدیر طرح واردات خودروی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان داشت: مهلت ثبت‌نام که تا ۲۰ دی‌ماه بود نیز به مدت ۲ روز دیگر تمدید شد. وی از عرضه ۸ هزار خودروی وارداتی در این دوره خبر داد و گفت: مدل خودروها چنانگن است که اکنون به خاطر پارک‌گذاری اطلاعات خودروها، سامانه تخصیص خودروهای وارداتی در حال به‌روزرسانی است.

تکذیب محدودیت عرضه روغن

در بازار

رئیس هیات‌مدیره انجمن روغن نباتی گفت: هیچ محدودیتی برای عرضه روغن به مردم وجود ندارد و توزیع این محصول با روال عادی خود در حال توزیع بوده و ایجاد هرگونه محدودیت تخلف است.

علی قاضی، رئیس هیات‌مدیره انجمن روغن نباتی در ارتباط با ایجاد محدودیت فروش روغن در برخی واحدهای وزارت اظهار داشت: هیچ محدودیتی برای عرضه روغن به مردم وجود ندارد و توزیع این محصول مقطعی برای تأمین روغن مورد نیاز صنف و صنعت موانعی وجود داشته که این مشکل اکنون حل شده‌است. رئیس هیات‌مدیره انجمن روغن نباتی ادامه داد: واحدهای صنفی که برای فروش روغن به مردم محدودیت ایجاد کنند تخلف کرده‌اند. وی در پایان تصریح کرد: قیمت روغن از ۱۲ بهمن‌ماه ۱۵ درصد افزایش می‌یابد اما در حال حاضر روغن به وفور در فروشگاه‌ها عرضه می‌شود.

تیم ایرانی برای رفع چالش

کامیون‌دارها عازم ترکیه می‌شود

پس از روزها توقف کامیون‌های ایرانی در مرز بازرگان، قرار است به‌زودی برای حل این مشکل تیم کارشناسی به ترکیه رفته و با ترک‌ها گفت‌وگو کند. اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه روز گذشته در نشست خبری خود با بیان اینکه مشکلات کامیون‌دارها که از سوی ترکیه ایجاد شده سیاسی نیست و یک موضوع فنی است، گفت: عمدتا بخش حمل‌ونقل و تأمین سوخت به عنوان نهادهای متولی به آن می‌پردازند. وی افزود: تلاش ما و ترکیه این بوده که با توجه به اینکه موضوع ترابری کالا برای هر ۲ کشور مهم است، این موضوع حل شود. طی روزهای گذشته موضوع پیگیری شده و هیاتی از طرف ما به ترکیه عازم می‌شود. وی در پایان گفت: با توجه به شرایط سخت آب‌وهوایی، از سازمان و نهادهای مربوط انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر نسبت به رفع چالش و موانع موجود که سد راه کامیون‌دارهاست، اقدام کنند.

قیمت هر کیلوگرم سیب‌زمینی

به ۳۵ هزار تومان رسید

روز گذشته (۱۷ دی ۱۴۰۳) قیمت هر کیلوگرم سیب‌زمینی در بازار بین ۳۳ تا ۳۵ هزار تومان بود، در حالی که سال گذشته در همین مقطع زمانی (۱۸ دی ۱۴۰۲) قیمت آن کمتر از ۱۲ هزار تومان بود. محمدرضا طلائی، رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در این راستا گفت: سازمان تعاون روستایی آمدگی حمل رزانه به میزان ۲۰۰ تن و بدون محدودیت به کل کشور را دارد، به مردم اطمینان داد هیچ محدودیتی در عرضه سیب‌زمینی وجود ندارد و به دستور وزیر جهاد کشاورزی، سازمان تعاون روستایی ایران ذخایر بسیار خوب و با کیفیت مناسب را در ماه‌های گذشته انجام داده است.

آیندهای روشن‌تر، تنها یک قدم فاصله دارد

این ایده ساده نیست؛ این یک تحول اساسی است. اگر می‌خواهیم به سمت آینده‌ای پایدار حرکت کنیم، لازم است از این فرصت استفاده کنیم و مشروط‌سازی انشعابات انرژی را به عنوان یک ابزار تحول‌آفرین در دست بگیریم. این می‌تواند یکی از بزرگ‌ترین تأثیرگذارترین تغییراتی باشد که کشور در حوزه مدیریت انرژی تجربه کرده است. با اجرای این سیاست، ایران می‌تواند نه‌تنها از هدررفت عظیم انرژی جلوگیری کند، بلکه به الگویی برای مدیریت انرژی در سطح جهانی تبدیل شود. آیا زمان آن نرسیده این تغییر بزرگ را آغاز کنیم؟

✪ کارشناس انرژی